

Soite 2.0

Oma-arvioinnin raportointi

Keski-Pohjanmaan hankealue

15.5.2021

Käsitteet

Sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmalla on viisi **kansallista hyötytavoitetta** (ks. Hankeopas). Ne kuvaavat asiointiloja, joita ohjelmalla kansallisesti tavoitellaan. **Hankkeen tulostavoitteet** kuvaavat alueellisen hankkeen omia tarkennettuja tulostavoitteita kunkin kansallisen hyötytavoitteen alla. **Hankkeen prosessitavoitteet** ovat kehittämistoiminnan tavoitteita, jotka tulee saavuttaa matkalla kohti tulos- ja hyötytavoitteita.

Tavoitteet eivät ole tekemistä, vaan tavoite on jokin tila joka tulee saavuttaa.

Kehittämistoimenpiteet ovat toimenpiteitä (ja tekemistä), joiden avulla hankkeen prosessitavoitteet ja tulos- ja hyötytavoitteet voidaan saavuttaa. Tällaisia ovat esimerkiksi alueen tarpeiden tunnistaminen, toimintamallien ja ratkaisujen suunnittelu, kokeilu, käyttöönotto ja vakiinnuttaminen.

Oma-arvioinnin raportointiaikataulu

Raportointi Innokylään viimeistään	Oma-arvioinnin sisältö
15.11.2020	Raportointi sisältää <ul style="list-style-type: none">• lähtötilanteen oma-arvioinnin, joka tulee tehdä ennen hankkeen kehittämistoimien aloitusta
15.5.2021	Raportointi sisältää oma-arvioinnin kevään 2021 tilanteesta
15.11.2021	Raportointi sisältää oma-arvioinnin syksyn 2021 tilanteesta
15.5.2022	Raportointi sisältää oma-arvioinnin kevään 2022 tilanteesta
15.11.2022	Raportointi sisältää oma-arvioinnin syksyn 2022 tilanteesta
15.5.2023	Raportointi sisältää oma-arvioinnin kevään 2023 tilanteesta
15.11.2023	Raportointi sisältää oma-arvioinnin syksyn 2023 tilanteesta

Tiedonkeruun ja arvioinnin menetelmät

- 1) Soiten tieto- ja toiminnanohjausjärjestelmistä kerätään mittaritietoa hankesuunnitelmansa kapaleessa 3.2. mainituilla mittareilla. Mittareita osittain tarkennetaan Oma-arviointien yhteydessä. Osahankkeen vastuuhenkilöt yhdessä hanke koordinaattoreiden kanssa vastaavat mittaritietojen keräämisestä. Tarkoitus on löytää optimaalisia mittareita hankkeen kehittämistoimenpiteiden vaikuttavuuden mittaamiseen, ja mitä työtä kehitetään hankkeen edetessä. Mittaritietojen tilastotaulukko on raportin liitteenä.
- 2) Laadullista arviointitietoa kerätään a) kohdennetuilla verkkokyselyillä hankkeen toimijoille, sidosryhmille ja asiakkaille b) dialogisilla menetelmillä toteutettavilla alku-, väli- ja loppuarvioinneilla hankkeessa toimivissa ohjaus-, projekti- ja työryhmissä. Kansallisen seurannan ja arvioinnin tavoin myös alueellisessa toiminnassa käytetään ns. kehittävää arviointia.
- 3) Jatkuvaa arviointia tehdään ohjaus- ja projektiryhmien kokouksissa sekä osahankkeiden työryhmien kokouksissa. Hankkeille on nimetty yhteinen Arviointitiimi, joka työittää asiantuntija-arvioinnit.
- 4) Kokemusosaamisen monipuolisen hyödyntämisen osahanke ja Soiten asiakasraatitoiminta vastaavat erityisesti arviointitiedon keräämisestä asiakkailta. Asiakaspalautetta kerätään myöhemmin myös Soiten palautejärjestelmien kautta. Henkilöstöltä kerätään palautetta hankkeen vaikutuksista kyselyjen avulla.

1. Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen

Hankkeen tulostavoitteet ja prosessitavoitteet

A. Digitaalisuutta hyödynnetään peruspalvelujen kaikilla osa-alueilla

Toteutetaan digitaalisten palvelujen kehittäminen Rakenneuudistus (RU) – hankkeessa

- Asukkaille on käytettävissä laaja valikoima sote-palvelujen digitaalista tiedotusta, neuvontaa, lomakkeita, Omaolo ja Terveyskylä –sovellukset laajaan käyttöön.
- Etäasiointi ja etäkonsultaatio ovat henkilökunnalla ja asiakkaila yleisesti käytössä Sote-peruspalveluissa

B. Hoitotakuu toteutuu ja hoidon jatkuvuus paranee

- Soiten valtuuston linjaus toteutuu ja tk-vastaanotolle pääsee enintään 30 minuutin matka-ajalla koko alueella
- Hoitotakuun toteuttamiseksi viedään loppuun vuonna 2020 käynnistetty tk-vastaanottojen uudistus moniammatilliseen tiimimalliin, jossa hoito aloitetaan heti oman yhteyshenkilön toimesta, samalla kontaktilla kun tehdään hoidon tarpeen arvio.

C. Sote- peruspalvelut tavoittaa yhdellä yhteydenotolla

- sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastyössä yhteinen vastaanottomalli, jossa huomioidaan eri ikäisten asiakkaiden sosiaalipalvelujen yhteensovittaminen niiltä osin kuin se on tarpeen tehdä
- asiakasohjauksen kehittäminen huomioiden eri-ikäisten asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet ja henkilöstön monialaisten sote-palvelujen tuntemus
- vahvistetaan toimijoiden varhaisen tunnistamisen ja oikea-aikaisen asiakasohjauksen osaamista
- sote-palveluissa yhteinen asiakassuunnitelma

D. Perhekeskusmallin toimeenpano jatkuu v 2020 toimintamallin pohjalta

- nopea ja helppo avunsaanti: ”Apu-nappi” ja lapsiperheiden palveluohjausmalli käytössä
- monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen lasten, nuorten ja perheiden palveluissa – perhekeskuskoordinaattori jatkaa toiminnan kehittämistä
- Keski-Pohjanmaan LAPE –koordinaatioryhmän toiminta jatkuu; *Tiivis yhteistyö kuntien sivistystoimen, sosiaali- ja terveyspalvelujen ja kolmannen sektorin kesken*
- sujuva palvelupolku perhekeskustoimintaan kuuluvan vastaanoton ja muun sote-peruspalvelujen vastaanoton välillä
- Lapset puheeksi -menetelmä on laajasti käytössä, menetelmän koulutus ja osaamisen ylläpito jatkuvat. Osallistutaan menetelmän vaikuttavuutta koskevaan tutkimus- ja kehittämistyöhön erillisessä hankkeessa *yhteistyössä Kasvun tuki / Mieli ry/ ITLA säätiön kanssa.*

E. Kuntoutuspalveluihin pääsy nopeutuu

Tehdään yhteistyötä työkykyohjelman mukaisen kehittämishankkeen kanssa, jolle Soite on saanut erillisrahoituksen.

- eri kuntoutuspalveluilla on yhteensovitettu ohjausmalli kuntoutusta tarvitsevan henkilön ohjaamisessa mielenterveys- tai päihdekuntoutuksen, lääkinnällisen, toiminnallisen, sosiaalisen tai muun kuntoutuksen palveluihin
- kokeilu kuntoutuksen ammattihenkilöiden osallistumisesta sote-vastaanotoille

Lähtötilanteen arvioinnin tulokset vuoden 2019 lopussa

- *Digitaalisista palveluista oli sote-peruspalveluissa yleisesti käytössä asiakas- ja potilastietojärjestelmän sähköisen asiointin palvelut. Etävastaanottoa ja -konsultointia oli jonkin verran kokeiltu ja kotihoidossa oli käytössä Videovisit ratkaisu etäkäyntejä varten.*
- *Perusterveydenhuollossa hoidon jatkuvuus ja hoitopääsy eivät toimineet tyydyttävällä tavalla. Vastaanotolle pääsystä oli haasteita, aikaa ei ollut aina annettavissa potilaan sitä tarvitessa. Terveysasemaverkon pysyttyä ennallaan, 30 minuutin matka-aika vastaanotolle toteutui, mutta haasteena on ollut aikojen saatavuus vastaanotoilla. Eri ammattilaisten hoitamissa palveluissa ei ollut selkeää koordinaatiota, minkä seurauksena potilas saattoi kokea hoidon poukkoilevana.*
- *SoTe –peruspalveluilla oli pääosin omat erilliset vastaanottonsa; terveyskeskukset, perhekeskuspalvelut, aikuisten sosiaalipalvelut ja ikääntyneiden sosiaalipalvelut. Tulevaisuuden sote-keskus-hankkeen valmistelun starttipajassa todettiin, että ammattihenkilöt eivät tunne tarpeeksi Soiten palveluita, ja sujuvampaan yhteistyöhön pääsemiseksi henkilöstön pitäisi perehtyä enemmän Soiten palveluihin. Yhdessä tekeminen ja toimintakulttuurin muutos asiakaslähtöiseksi voisi toteutua aidosti.*
- *Lapsiperheiden palveluohjausta ja Apu -nappi – palveluja pilotoitiin rajatusti. Lapset puheeksi –menetelmän käyttöön oli koulutettu paljon sote-alan ja sivistystoimen henkilöstöä maakunnassa. Keski-Pohjanmaan Lape-koordinaatioryhmä jatkoi toimintaansa LAPE-hankkeiden päätyttyä.*
- *Kuntoutuspalveluihin pääsyä saattoi joutua odottamaan pitkään, ja eri palvelualueilla toteutuista kuntoutuksista ei ollut keskenään yhtenäistä neuvontaa tai ohjausta asiakkaille. Myöskään Soiten henkilöstöllä ei ollut kattavaa kuvaa Soiten kuntoutuksen palveluista. Perustason sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteensovittamisen tarve tunnistettiin kaikkien ikäryhmien palveluissa.*

Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja prosessitavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 10/2020

- *Omaolon käyttöönotto on alkanut suunnitelman mukaisesti ja Omaolon korona -oirearvion käyttöönotto on toteutettu hankkeen ulkopuolisena toimenpiteenä. Terveyskylän käyttöönotto on edellä hankesuunnitelmaa. Asukkaan sähköisen asiointin palvelut ovat monipuolistuneet. Asukas voi tehdä erilaisia ajanvarauksia enemmän ja hänellä on mahdollisuus viestiä terveydenhuollon ammattilaisen kanssa turvallisesti. Etävastaanotto -ratkaisu on otettu käyttöön ja koronasta johtuen sen käyttö on ollut erittäin aktiivista korona-aaltojen aikana.*
- *Kokkolan pääterveysasemalla otettiin käyttöön ns. Tuusulan mallin mukainen tiimimalli. Toiminta aloitettiin nk. episoditiimin osalta, jossa hoidetaan kiirevastaanottotyyppistä toimintaa, sekä ei-pitkäaikaishoidon yksittäisiä vaivoja. Tässä tiimissä hoito aloitetaan heti yhteydenoton yhteydessä. Pitkäaikaishoidon ("omasoitelaisten") hoidolle on lähdetty kehittämään mallia; sekä potilaiden tunnistamisen että hoidon osalta. Syksyllä 2020 tiimimallia on lähdetty laajentamaan myös Lesti- ja Perhojokilaakson alueille.*
- *Työikäisten palveluissa lisättiin suunnitelmallista sosiaalityötä, käynnistettiin sosiaaliohjaajan ajanvaraukseton vastaanotto ja sosiaalivastauksen chat-palvelu. Asiakastietojärjestelmään hankittiin integroitu AVAIN-mittari ja liitettiin mukaan THL:n pilottiin Työikäisten asiakassuunnitelman sekä kansallisesti yhtenäisen vaikuttavuuden arvioinnin testaus ja käyttöönotto. Aloitettu ikääntyneiden asiakkaiden osalta palvelukriteeristön ja asiakassegmenttien määrittäminen vastaamaan tk-vastaanottopalvelujen tiimimallin asiakassegmenttejä. Yhteinen sote-vastaanoton malli on suunnittelu- ja osittain testausvaiheessa.*

- Perhekeskus vakiinnutettiin Soiten palvelualueeksi 1.1.2019 alkaen, perhekeskuskoordinaattori kehittää Apu-nappi -toimintaa ja lapsiperheiden palveluohjausta ja pilotoidaan yhteistä sote-vastaanotomallia. Lapset puheeksi- menetelmän käyttö laajenee.
- Kuntoutuksen palveluissa on käynnistetty moniammatillinen tiimi, tehty yhteensovittamisen pohjatyönä kartoitukset: Kuntoutuspalveluista, niihin ohjautuvuudesta ja prosesseista; Mittareiden kartoitus (itsearvioinnin toimintakykymittarit); Matalan kynnyksen palvelut ja etäkuntoutuspalvelut. Kokeiluja on käynnistetty säännöllisestä fysioterapeutin, psykiatrian sairaanhoitajan, sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajan vastaanotoista tai konsultaatioajoista tk-vastaanotoilla.

Tulostavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 10 /2020

- Asukkaan sähköisen asiointin palvelut ovat monipuolistuneet. Asukas voi tehdä erilaisia ajanvarauksia enemmän ja hänellä on mahdollisuus viestiä terveydenhuollon ammattilaisen kanssa turvallisesti. Etävastaanotto -ratkaisu on otettu käyttöön ja koronasta johtuen sen käyttö on ollut erittäin aktiivista korona-aaltojen aikana. Haasteena on toimintamallien ylläpito ja edistäminen ns. normaaliaikana.
- Sote -vastaanottopalvelujen uudistaminen on edennyt kaikissa hankesuunnitelmaan asetetuissa tavoitteissa. Kehittämistoimia edistetään sekä yksittäisillä palvelualueilla että eri palvelujen yhteensovittamiseksi käytännön valmistelua ja kokeiluja, eri ammattialojen palvelujen saamiseksi asiakkaiden saataville matalalla kynnyksellä ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Yhteistyössä ovat mukana tk-palvelut, perhekeskuspalvelut, työikäisten sosiaalityö ja sosiaaliohjaus, ikääntyneiden palveluohjaus sekä kuntoutuksen palvelut. Yhdessä tekemisen tarpeita ja prosessin vaiheita on tunnistettu ja käynnistetty pilotointia ja työryhmätoimintaa toimivien käytäntöjen räätälöimiseksi yhteiselle sote-vastaanotolle. Tilastollista seurantaa yhteisistä monipalveluasiakkaista ei vielä saada nopeasti käyttöön asiakas- ja potilastietojärjestelmistä. Uudistuksen seurantamittareita ei myöskään ole vielä saatu käyttöön otetuksi toimivalla tavalla.

Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja prosessitavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 4/2021

- **Digitaalisuutta hyödynnetään kaikilla peruspalvelujen osa-alueilla:** Korona Oirearvio on otettu hyvin käyttöön (täytökertoja yhteensä yli 10.000). Muiden Omaolo Oirearvioiden käyttöönotossa ammattilaisia koulutetaan ja digihoitopolkuja testataan ennen tuotantoon siirtymistä. Omaolon palvelu-arvioiden käyttöönoton suunnittelu on aloitettu sosiaalipalveluiden yksiköissä. Terveyskylän tekninen ympäristö on valmis ja digihoitopolkuja suunnitellaan yksiköissä. Sähköisen asiointin palvelut ovat monipuolistuneet: ajanvarauspalveluita on lisätty Korona rokotuksiin ja kuntoutukseen. Viestipalvelut on otettu käyttöön kaikilla perusterveydenhuollon ja neuvoloiden vastaanotoilla. Digitaalisia palveluita koskevan asiakaspalautteen keräämiseksi on tehty sähköinen lomake. Etävastaanotto -ratkaisuja on otettu monipuolisesti käyttöön ja erityisesti kotihoidossa etäkäyntien määrä on kasvanut taiseksi.
- **Hoitotakuun toteutuminen ja hoidon jatkuvuus:** Tuusulan mallin käyttöönotossa tulleiden haasteiden jälkeen lähdettiin kehittämään Soiten alueen käytäntöön paremmin soveltuva vastaanottomallia, hyödyntäen eri puolilla maata tehtyä vastaavaa kehittämistyötä. Etähoidon lisäämiseen mahdollistamiseksi laadittiin sähköisiä taustamateriaaleja. Keskeisten kansansairauksien Hyvän hoidon malleja on valmisteltu, ja aloitettu Aikuisten HTA -nimisen työkalun rakentaminen sen varmistamiseksi, että akuuttia hoitoa tarvitsevat potilaat ohjautuvat viiveettä oikeaan hoitopaikkaan. Uudistuksen keskeiset ideologiset lähtökohdat on kirjattu auki, käyttöönottosuunnitelma on jaksotettu sekä alettu suunnitella vastaanottokohtaisesti eri vaiheisiin siirtymisen aikataulua. Työntekijät ovat kokeneet heidän osallistamisensa muutokseen parannukseksi aiempaan nähden, ja käytännönläheisten työkalujen lisääminen päivittäiseen potilastyöhön on koettu hyväksi asiaksi.
- **Yhteinen sote-vastaanottomalli** on osittain suunnittelu- ja osittain kokeiluvaiheessa. Suunnittelu on edennyt pisimmälle Kokkolan vastaanottojen kesken. On käynnistetty aikuissosiaalityön ja kotoutumistyön kriteereiden määrittely monialaisen vastaanottomallin mukaisen yhteistyön tarpeen tunnistamiseksi. Kokkolan ja Kannuksen vastaanotoilla on sovitut lääkärit, jotka tekevät työ- ja toimintakyvyntarpeen arvion sitä tarvitseville työttömille asiakkaille. Perhonjokilaakson vastaanotoilla tätä ei vielä ole sovittu. Aikuissosiaalityön sosiaalineuvonnassa toimivat puhelin- ja chat -palvelut arkipäivisin. On aloitettu kartoitus ikääntyneiden henkilöiden kokemuksista sähköisistä palveluista.

Suunnitteluvaiheessa on Ikääntynyt asiakas yhteisessä vastaanottomallissa -prosessi. Yhteisen asiakasohjauksen ja -suunnitelman valmistelu on suunnitteluvaiheessa.

- **LAPE – kehittäminen / Perhekeskus => siirretty projektitavoitteen toteutukseksi G. Matalan kynnyksen ja kotiin vietävien palvelujen vahvistaminen**
- **Kuntoutuspalvelut** osallistuvat moniammatilliseen tiimikokeiluun Kokkolan vastaanotoilla. Eri kuntoutuspalveluiden yhteisen ohjausmallin laatiminen aloitettu QPR mallinnuksella. Toimintakyvyn itsearviointimittariksi valittu yhteistyössä vastaanottojen kanssa WHODAS 2.0, joka tullaan digitalisoimaan. Helppokäyttöisen tietoa antavan ohjausmallin laatimisessa yhteistyö jatkuu eri palvelujen kesken kuntoutuspalveluihin pääsyn ja ohjautumisen nopeuttamiseksi.

Tulostavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 4/ 2021

- Asukkaiden käytettävissä on sote-palveluja koskevaa digitaalisen tiedotusta, neuvontaa ja lomakkeita huomattavasti enemmän kuin vuonna 2019. Omaolon ja Terveyskylän osioita on otettu käyttöön ja digihoitopolkujen käyttöönottoja valmistellaan, myös laajennettavaksi sosiaalihuollon palveluihin.
- Asiakkaiden ja potilaiden digitaalisten palvelujen käyttäminen on edennyt vahvasti sekä sosiaali- että terveydenhuollon palveluissa. Digitaaliset palvelut ja etäyhteyksien hyödyntäminen ovat tulleet henkilöstön yleisiksi työvälineiksi. Viestipalvelut ovat käytettävissä kaikilla neuvola- ja terveyskeskusvastaanotoilla, ja niiden käytön määrät vaihtelevat palvelupisteittäin ja palveluittain. Henkilökunta käyttää etäkonsultaatiota jonkin verran Sote-peruspalveluissa.
- Hoitotakuun toteuttamiseksi vuonna 2020 käynnistetty tk- vastaanottojen uudistus moniammatilliseen tiimimalliin on kohdannut viivästyksiä, jotka liittyvät mm. ammattiryhmien vastuiden ja tehtäväjaon muutoksiin. Myös sijaisten rekrytoinnin vaikeus hidastaa hanketyön tuloksien saavuttamista. Vastaanotto-käyntien osuus, jossa ajanvarauksen viive käyntiin on 7 päivää tai vähemmän, on säilynyt lähes samalla tasolla lokakuusta 2020 huhtikuuhun 2021 (76 % /72- % tai keskimäärin 4-5 päivää). Myöskään potilaille nimettyjen yhteyshenkilöiden määrä ei ole noussut syksystä 2020.
- Prosessitavoitteet Sote-peruspalvelujen tavoittamiseksi yhdellä yhteydenotolla –etenevät vahvimmin palvelualuekohtaisesti tk-palveluissa, työikäisten ja ikääntyneiden sosiaalipalveluissa, perhekeskuspalveluissa ja kuntoutuspalveluissa. Sote -palvelujen yhteensovittamista on työstetty ainakin neljässä monialaisessa työryhmässä, mikä herätti keskustelua ryhmien tarkoituksesta ja tarpeellisuudesta. Nyt keväällä 2021 näiden työryhmien voidaan todeta palvelleen muutosprosessia siinä, että eri palvelualueiden vastuuhenkilöt ovat perehtyneet toistensa palveluihin ja niiden järjestämisen erilaisiin tulokulmiin sekä asiakkuuksiin eri palvelualueilla. Tämä on auttanut selkiyttämään yhteistyötarpeita yhteisten asiakkaiden osalta. Tuloksena ovat nyt sekä tarve että valmiudet edetä entistä tiiviimpään monialaisen yhteistyön käytäntöjen valmisteluun ja kokeiluvaiheisiin. Tämä yhteensovittaminen on linjassa myös koko Soiten tavoitteiden kanssa toiminnan koordinoimisen tiivistämiseksi eri palveluissa prosessien omistajuuksien mukaan.

2. Toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoiivaan työhön

Hankkeen tulostavoitteet ja prosessitavoitteet

F. Elintapavalmennuksen hyödyntäminen ja monitoimijaisen yhteistyön kehittäminen terveellisten elintapojen edistämiseksi

- elintapojen puheeksi ottaminen systemaattiseksi käytännöksi sosiaali- ja terveydenhuollossa
- varmistetaan elintapavalmennuksen osaaminen sote-alan ammattilaisilla ja tuetaan sivistystoimen henkilöstön osaamista elintapavalmennuksessa
- luodaan alueellinen elintapavalmennuksen ja liikuntaneuvonnan palveluketju
- pilotoidaan etäyhteydellä toimivaa ryhmämuotoista elintapavalmennusta

G. Matalan kynnyksen ja kotiin vietäviä palveluiden vahvistaminen

- käytössä digitaalisia matalan kynnyksen palveluita mm. Omaolo ja esitietolomakkeet, etäkonsultaatio, etävastaanotto *RU-hankeyhteistyö*
- käytössä jalkautuvan sosiaalityön menetelmiä, joilla tavoitetaan palvelujärjestelmän ulkopuolelle jääneitä, avun tarpeessa olevia ihmisiä
- käyttöön osallistumista ja vertaistukea edistävää ryhmätoimintaa

Yhteistyössä järjestöjen, seurakuntien ja vastaavien yhteisötoimijoiden kanssa.

- sosiaalityön ja asumisneuvonnan työparityöskentely laajentunut
- ikäihmisten palveluissa
 - luodaan kuntouttavan kotihoidon malli
 - laajennetaan etähoitoa ja rakennetaan keskitetty malli etähoivan toteutukseen
 - kotiin järjestettävien palveluiden kehittäminen ja 24/7 yöpartiotoiminnan kehittämisen Lesti- ja Perhonjokilaaksoissa
 - ikääntyneiden kuntouttavan päivätoimintamallin jalkauttaminen koko toimialueelle
- lasten ja perheiden palveluissa vahvistetaan matalan kynnyksen palveluita perheneuvolaan ja perhesosiaalityöhön; perhetyöhön ja lapsiperheiden kotipalveluun kehitetään moniammatillista perhevalmennusta ja vanhempainohjausta jatkumoksi, jota tarjotaan kaikille vanhemmille raskausajasta murrosikäisiin
- *Nuorten psykososiaalisten menetelmien saatavuuden parantaminen - yhteistyössä koulutoimen kanssa. Toteutetaan yhteistyössä OYS – erva – yhteistyöalueen kanssa, mistä on erillinen suunnitelma ja sopimus.*
- *Järjestetään psykososiaalisten menetelmien koulutusta (IPC ja CoolKids) ja menetelmien käyttöä tukevaa työnohjausta lasten ja nuorten parissa toimivalle henkilöstölle*

H. Omais- ja perhehoitokeskuksen toiminnan vahvistaminen kaikenikäisille asiakkaille

- alueellisten, eri asiakasryhmäkohtaisten omais- ja perhehoidon toimintamallien yhtenäistäminen ja laajentaminen koko Soiten alueelle
- digitaalisten ja sähköisten palveluiden käyttöönotto ja jalkauttaminen Omais- ja perhehoitokeskuksissa *RU-hankeyhteistyö*
- perhehoidon alueellinen vahvistaminen; tilapäishoidon/jaksohoidon riittävyyden vahvistaminen ja monipuolistaminen perhehoidon avulla kaikille ikäryhmille
- perhehoidon valvonnan suunnitelman laatiminen ja käyttöönotto

Lähtötilanteen arvioinnin tulokset vuoden 2019 lopussa

- *Elintapavalmennuksessa ei ollut alueellista toimintamallia olemassa vuonna 2019.*
- *Etäasiointia varten oli käytettävissä digitaalisia lomakkeita (16 kpl) ja digitaalisia palveluita (15 kpl), mm. etävastaanotto, ajanvarauspalvelut, sosiaalihuollon hakemukset ja ilmoitukset ja yksi digihoitopolku.*
- *Videovälitteisten etäkäyntien määrä kaikista kotihoidon käynneistä oli 1,60 %.*
- *Matalan kynnyksen ryhmätoiminta toteutui Kokkolassa neljässä aikuisten ryhmässä. Asumisneuvontaa tehtiin Kokkolan Koivuhaassa, mutta ei vielä suunnitelmallisena sosiaaliohjauksena, josta asiakas olisi saanut päätöksen. Ikäihmisten kuntouttavaa päivätoimintaa oli pilotoitu Kokkolassa, samoin yöpartiotoimintaa oli Kokkolan alueella.*

Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja prosessitavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 10 / 2020

- *Etäasiointia varten on käytössä 2 kpl uusia digitaalisia lomakkeita (nyt 18 kpl) ja uusia digitaalisia palveluita 10 kpl (nyt 28 kpl), mm. etävastaanotto, ajanvarauspalvelut, sosiaalihuollon hakemukset ja ilmoitukset ja yksi digihoitopolku.*
- *Matalan kynnyksen palveluissa kaksi uutta ryhmää, Kokkolassa ja Kannuksessa. Asumisneuvonta Kokkolassa jatkuu ja siihen on liitetty päätöksenteko sosiaalipalvelusta ja suunnitelmallinen sosiaaliohjaus.*
- *Etähoidon pelisääntöjä ja yhteistyötä hiottu kotihoidon kanssa. Keskitetty etähoitokeskus käynnistyi 1.6.20 ja sinne keskitettiin kaikki etähoitoasiakaspalvelu ja oma henkilökuntansa. Etähoidon asiakasmäärien ja etähoitokertojen määrät mittariliitteessä.*
- *Kotihoidon hoito- ja kuntoutumissuunnitelmien opetus kuntouttavasta näkökulmasta on jatkuvaa, ja toteutetaan yksilöopetuksena. Hankkeen vastuuhenkilö on käynnistänyt kotikuntoutumisen mallin taltiointiin Innokylään. Kuntouttavan kotihoidon työryhmä käynnistetty.*
- *Kattava EVA -prosessi jokilaaksojen kotihoidon ja yöpäivystyksen kehittämisen vaihtoehdoista jatkuu*
- *Omais- ja perhehoitokeskuksen toiminnan kehittämiseksi on valmisteltu kohdennettuja koulutuksia ja ryhmätoimintaa v:lle 2021 omais- ja pehehoidon kehittämiseksi digitalisaatiota hyödyntäen.*
- *Sähköinen rokoteajanvaraus senioreiden terveystieteisiin jalkautettu*
- *Käynnissä suunnittelu liittyen sähköiseen viestipalveluun omais- ja perhehoitajien terveys- ja hyvinvointitarkastuksiin*
- *Nuorten psykososiaalisten menetelmien saatavuuden parantamisen osalta on käyty neuvotteluja hankesuunnitelman ja sopimuksen osalta Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin kanssa.*
- *Omais- ja perhehoitajien terveys- ja hyvinvointitarkastuksiin on kehitetty hybridimalli, joka on jalkautettu alueellisesti. Kiertävien perhehoitajien valmennuskoulutus on meneillään. Prosessitavoitteet on saavutettu hankesuunnitelman mukaisesti ja etuajassa.*

Tulostavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 10 / 2020

- *Elintapavalmennuksen kehittämistiimien kasaaminen on aloitettu ja aloituskokoukset pidetään ennen vuodenvaihdetta. Elintapavalmennuksen kirjaamisen ja tilastoinnin käytäntöjen määrittely on aloitettu, kirjaukset näkyvät exreportissa. Kirjaamisen kehittämistiimin kokoaminen on aloitettu.*
- *Elintapavalmennuksen koulutuksia on valmisteltu tulevaksi. Elintapaneuvonnan vaikuttavuuden seuranta; esimerkiksi ryhmätoiminnan vaikuttavuuden mittaaminen (BMI, yms) sekä kyselyt. Ensimmäinen kurssi/ryhmätoiminta alkaa 1-2/2021, tällä hetkellä mittareiden valintaa. Soiten viestinnän kanssa sovittu nettisivuista, jonne palvelutarjotin kootaan yhteistyössä eVILJOn, KASE-hankkeen ja kuntien liikunta/vapaa-aikatoimien kanssa. Elintapavalmennuksen kehittämistoimia käsitelty Soiten työikäisten asiakasraadissa.*

- *Matalan kynnyksen palveluja ja kotiin vietäviä palveluja on vahvistettu sekä digitaalisten että kasvokkain tapahtuvien palvelujen osalta. Digitaalisten lomakkeiden ja palvelujen määrä on lisääntynyt nopeasti Rakenneuudistus-hankkeen käynnistyttyä.*
- *Prosessitavoitteet toteutuvat suunnitellusti, digitaalisen kehittämisen osalta etuajassa hankesuunnitelmaan verrattuna.*

Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja prosessitavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 4 / 2021

Elintapavalmennuksen palveluketju

- *Toteutettu elintapavalmennuksen osaamiskysely kohdennetusti Soiten henkilöstölle*
- *Koottu elintapavalmennuksen koulutussuunnitelma*
- *Mallinnettu elintapavalmennuksen palveluketju 1.0 ja Lasten ja nuorten lihavuuden ehkäisyn ja hoidon palveluketju 1.0*
- *Pilotoitu kaksi etäyhteydellä toteutettua ryhmämuotoisen elintapavalmennuksen kurssia (Soite ja Kokkolan liikuntatoimi)*
- *Valittu ryhmämuotoisen elintapavalmennuksen vaikuttavuuden arviointiin mittarit, koottu tutkimussuunnitelma ja saatu hyväksyntä etäyhteydellä toteutetun ryhmämuotoisen elintapavalmennuksen vaikuttavuuden tutkimukseen (Soite ja Kokkolan sivistyspalvelut)*
- *Aloitettu kokoamaan elintapavalmennuksen palvelutarjotinta*

Matalan kynnyksen ja kotiin vietävien palveluiden vahvistaminen

- *Osana asumisneuvonnan ja sosiaaliohjauksen työparityön kehittämistä on toteutettu jalkautuvaa sosiaalityötä vuoden 2021 alusta Koivuhaan palvelukeskuksessa. Asumisneuvonnan sosiaaliohjausta on annettu tänä vuonna 8:lle asiakkaalle asunnon saamisen ja pitämisen helpottamiseksi.*
- *Aikuissosiaalityössä ja kotoutumispalveluissa on käynnistetty useita osallisuutta edistäviä ryhmätoimintoja, mm. Kotoäitien kevätkerho. Osallistutaan THL:n vetämiin OTSO osallistavan ja toimintakykyä tukevan pilotin menetelmäkehittämiseen.*

LAPE –teeman kehittämistoiminta

- *Maakunnallinen LAPE –yhteistyöryhmä toimii säännöllisesti koordinoiden runsasta LAPE –teemoihin liittyvää hanketoimintaa. Perhekeskuspalveluissa jatkuu varhaisen tuen palveluohjaus ja uutena perhetyöhön yhdellä yhteydenotolla APU-nappi. Perhekeskuskoordinaattori on vaihtunut. Kehittäjäperheohjaaja aloittanut 2/21 matalan kynnyksen perheohjauksessa. Asiakasperheet ovat olleet tyytyväisiä toimintaan. Laaja hankeyhteistyö keskeistä LAPE –teemassa, mm:*
 - *Perheet keskiöön -Keski-Pohjanmaalla kokoaa/kontaktoi järjestöjä ja tuo niitä perhekeskustoimintaan mukaan. Hanke on Lastensuojelun keskusliiton alainen ja toimii erä-alueittain.*
 - *Itlan kanssa tehtävä kehittämissyhteistyö, alueelliset oppimisverkosto (AO) ryhmät koottu Kokkolassa ja Vetelissä, Kokkolassa AO-ryhmä on kokoontunut ensimmäisen kerran.*
 - *Yhteistyö ITLAn, Mieli ry:n ja Kasvun tuen kanssa – Lapset puheeksi menetelmän vaikuttavuuden tutkimus Keski-Pohjanmaalla.*

Hoidon ja hoivan kehittämistoiminta

- *Keskitetty etähoivan malli on vakiintunutta toimintaa ja ollut selkeästi tarpeellinen, jotta etähoivan käyttö on saatu laajenemaan koko alueelle. Kuvapuhelinpalvelun aluemallista tehty päätös mahdollistaa moniammatillisen tiimin etäkontaktit saman päätelaitteen kautta. Esim. terapiahenkilö-kunta voi antaa kotihoidon kuvapuhelinasiakkaalle etäkuntoutusta. Etäasiointien määrä on tasaisesti lisääntynyt. Maaliskuun lopussa kaikista kotihoidon käynneistä 4,8% toteutui etäkäynteinä.*
- *Kotihoidon hoito- ja kuntoutumissuunnitelmien opetus kuntouttavasta näkökulmasta on jatkuvaa, ja toteutetaan yksilöopetuksena. Lisäksi tehty koulutussuunnittelua Kuntouttavan kotihoidon verkkokoulutuksen toteuttamisesta koko kotihoidon sekä Jokilaaksojen kotisairaalan henkilöstölle. Suunnittelussa kotihoidon asiakkaiden intensiivikuntoutumisjaksot ja niille oma kohdennettu kuntoutumissuunnitelma.*

- *Lesti- ja Perhonjokilaaksojen kotiin järjestettävien palveluiden EVA -pilotti päättyi maaliskuun lopussa ja kehittäminen jatkuu perustoiminnan kehittämisenä. Kotisairaaloiminta on yhdistetty paikallisiin yleislääketieteen osastoihin 1.1.2021 alkaen, mikä mahdollistaa henkilöstön joustavan liikkumisen potilaiden tarpeiden mukaisesti. Yksikkö toimii ns. hybridiyksikkönä jolla on yhteinen henkilöstö ja esimies. Kotisairaaloimintaa kehitetään niin että se kykenee vastaanottamaan tavanno- maisten potilasryhmiensä lisäksi myös kuntoutuspotilaita. Kotisairaalassa on hoidettu jo muutama kuntoutuspotilas.*
- *Jokilaaksojen yöpartiotoiminnan suunnittelutyö on jatkunut hanketyöntekijän koordinoimana monitoi- mijaisesti. Koska alueen ennustettu yöpartion tarve on vaihteleva, pyrkimys on toteuttaa toiminta pääsääntöisesti olemassa olevalla resurssilla toimijoiden välisenä arjen yhteistyönä ja hyvällä koordi- noinnilla. Henkilöstöä on osallistettu suunnitteluun ja tulevia muutoksia on viety YT -hengessä eteen- päin. Haasteen aiheuttaa henkilöstön huono saatavuus, mistä syystä jalkauttamisvaihe on päätetty siirtää syksyyn -21. Tehty henkilöstökysely jokilaaksojen kotihoidon, tehostetun palveluasumisen, kotisairaalan ja yleislääketieteen osastojen henkilöstölle halukkuudesta osallistua yöpartiotoimintaan.*
- *Psykososiaalisten menetelmien koulutus IPC kouluttajakoulutukset ja työnohjaajakoulutukset ovat toteutuneet sekä koulutettu alueelle 15 työntekijää 3/2021, lasten ja nuorten parissa toimivaa henki- löstöä; kuraattoreita, kouluterveydenhoitajia ja koulupsykologeja. Menetelmä on otettu käyttöön, mutta asiakasmääriä ei ole vielä saatavilla kootusti.*

Omais- ja perhehoitokeskuksen vahvistaminen

- *Nimetty osatavoitteille pientyöryhmät (14 kpl) jotka vastaavat kehittämistoimenpiteiden toteutuksesta*
- *Innovaatioryhmä selvittää mm. omaishoidon keskittämistä yhdeksi kokonaisuudeksi (lasten, vam- maisten ja ikääntyneiden erillisten yksiköiden sijasta) sekä perhehoidon ja omaishoidon keskittämistä saman katon alle*
- *Vuonna 2019 valmistuneet kiertävät perhehoitajat jalkautuneet omaishoitoperheisiin, kaksi jäänyt Soiten kanssa toimeksiantosuhteeseen*
- *Huhtikuussa 2021 ikääntyneiden perhekoteja 4 kpl vrt 2 kpl v 2019*
- *Pilke- ikääntyneiden päihteidenkäyttäjien ryhmänohjaajat valmistuneet 31.3.2021. Pilke- ryhmien käynnistämisen valmistelu käynnistetty.*

Tulostavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 4/2021

- *Ehkäisevää ja ennakoivaa työtä vahvistavat toimenpiteet ja prosessitavoitteet ovat edenneet pääosin erittäin hyvin, monipuolisesti ja etuajassa hankesuunnitelmaan verrattuna.*
- *Kehittämisessä ovat aktiivisesti mukana kunnat (elintapavalmennus), järjestöjä (elintapavalmennus, aikuisten, Lape – teeman ja hoidon ja hoivan palvelut) sekä muita yhdyspinta- ja tutkimushankkeita*
- *Keskitetyn etähoivan malli on vakiintunut. Sen ansiosta etähoivan käyttö on saatu laajenemaan koko alueelle. Kuvapuhelinpalvelun aluemalli mahdollistaa moniammatillisen tiimin eri palvelujen etäkon- taktit saman päätelaitteen kautta.*
- *Jokilaaksojen yöpartiotoiminnassa on edetty innovatiivisesti EVA-pohjalta*
- *Nuorten psykososiaalisten menetelmien saatavuuden parantamisessa on päästy kouluttamaan en- simmäiset 15 menetelmäosaajaa*
- *Alueellisen omais- ja perhehoitomallin toimintamallien yhtenäistämisen ja laajentamisen kehit- tämiseksi perustettu eri osa- alueiden kehittämistyöryhmät, joissa laaja edustus. Tavoitteena on yhtenäistää käytänteet siltä osin kuin ne on yhtenäistettävissä eri asiakasryhmien välillä. Perhehoi- toa pyritään edelleen alueella vahvistamaan. 1.3. toimintansa aloittanut perhekoti Perhossa on saa- nut hyvän vastaanoton. Perhehoito kykenee vastaamaan jo pieneltä osin ikääntyneiden tilapäishoi- don tarpeeseen.*
- *Matalan kynnyksen ryhmätoiminnoissa on tärkeä kiinnittää huomiota palvelujen alueelliseen jakoutu- miseen ja etäasioinnin mahdollisuuksien hyödyntämiseen*

- Valtaosaan ehkäisevän ja ennakoivan työn kehittämistoimenpiteistä on yhdistetty vaikuttavuuden arvioinnin menetelmät; vaikuttavuusindikaattorit ja tutkimuksia, THL:n OTSO –pilotti ja RAI –mittarit ovat alusta asti mukana osahankkeissa. Vielä ei voida vahvistaa tutkimustuloksia tai muuta johtopäätöksiä toimenpiteiden vaikuttavuudesta. Seuranta jatketaan mm. RAI -mittareilla arvioidaan kotihoidon asiakkaiden toimintakykyä, ulkoilua ja aktiivisuutta sekä laitoshoitoon joutumisen uhkaa kuvaavia RAI- tuloksia.

3. Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen

Hankkeen tulostavoitteet ja prosessitavoitteet

I. Toimintakulttuurin muutos, osaamista kehittämällä

- **Soite 2.0 –hankkeiden osaamisen kehittämisen tavoitteet otetaan Soiten olemassaolevan osaamisen kehittämisen järjestelmän painopisteiksi.** . Olemassa olevaa HR-järjestelmää tullaan (tämän hankkeen ulkopuolella) kehittämään julkisia toimialoja laajemmin palvelevaksi järjestelmäksi, jota esim. kuntien varahaiskasvatus ja sivistystoimi voivat hyödyntää.

J. Kokemusosaamisen monipuolinen hyödyntäminen

- Käynnistetään Soiten kokemusosaamisen toimintamallin toteuttaminen. Toimintamalli valmistellaan ENTER – Eteenpäin elämässä! –ESR-hankkeessa v 2020. [Yhteistyö Kosti ry \(yhdistyksien maakunnallinen yhteistoimija\), Keski-Pohjanmaan kokemusosaamisen ohjausryhmä KPKOOS:in ja järjestöjen kanssa, STEA –hankeyhteistyötä](#)
- kokemusosaamista hyödynnetään sote-palvelujen kehittämisessä Soite 2.0 – hankkeen toteuttamisen eri vaiheissa, esim. ohjausryhmä, koulutus, työryhmät, projektiryhmät, arviointiryhmät.

K. Vahvistetaan terveydenhuollon ja sosiaalihuollon tietoperustaa ja tiedolla johtamisen edellytyksiä

- Potilaslähtöisen hoitosuunnitelman teko, potilaalla nimetty hoitovastaava
- Hoitotuloksiin vaikuttaa myös hoidon jatkuvuus; nimetty oma yhteyshenkilö koordinoi hoidon toteutusta. Hoitopääsyn osalta tavoite on, että hoitoon pääsy toteutuu kiireettömissäkin asioissa alle seitsemässä vuorokaudessa.
- Osallistutaan Sosiaalihuollon valtakunnallisen kehittämisohjelman toteuttamiseen osana Tulevaisuuden sote-keskus ohjelmaa, I vaihe: testataan ja käyttöön otetaan uudet, asiakassuunnitelman ja palvelutarpeen arvioinnin asiakirjarakenteet, joissa sisäänrakennettu AVAIN-mittari mahdollistaa vaikuttavuustiedon keräämisen ja raportoinnin. Kehitetään vaikuttavuustiedon hyötykäyttöä. Kohderyhmänä monialaisten palvelujen tarpeessa olevien riskiryhmien asiakkaat. [Hanke toteutetaan yhteistyössä THL:n ja toisten pilottialueiden kanssa, myös RU-hankeyhteistyötä](#)
- Otetaan käyttöön sosiaalisen raportoinnin malli, yhteistyössä [Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus VASSOn koordinoimassa valtakunnallisessa verkostossa](#)
- Kartoitetaan ja otetaan käyttöön sopiva toiminnanohjausjärjestelmä vaikuttavuuden arviointiin terveyskeskus – ja perhekeskuspalvelujen toiminnanohjauksissa - [Yhteistyö RU-hankkeen kanssa](#)
- osallistutaan sosiaalihuollon asiakastietojen Kanta-palveluihin liittämisen valmistelytyöhön [Yhteistyötä THL:n, SONet BOTNIA:n ja RU –hankkeen kanssa](#)

Lähtötilanteen arvioinnin tulokset vuoden 2019 loppu

- *Peruspalvelujen vaikuttavuudesta ei ole ollut saatavilla selkeää mitattua tietoa sosiaali- eikä terveydenhuollon palveluissa.*

- Kolme asiakasraatia käsittelivät keskeisiä sote-palvelujen uudistuksia ja laativat kehittämissuunnitelmia, mutta kehittämissuunnitelmien aikaansaamien tulosten seuranta ei toiminut tyydyttävästi.

Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja prosessitavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 10 / 2020

- Soiten koulutuspalvelut on toteuttanut neuvottelukierroksen ja kerännyt osahankkeiden koulutus-tarpeita. Järjestettävät koulutukset integroidaan Soiten koulutuskalenteriin ja HR-järjestelmään.
- Soite 2.0 - Rakenneuudistus –hanke sisältää mittavan Kulttuurinmuutos – koulutuskokonaisuuden, joka kestää yli Soite 2.0 –hankkeiden keston. Koska Rakenneuudistus –hanke päättyy 2021 vuoden lopussa, henkilöstölle järjestettävissä koulutuksissa sovittu siihen asti priorisoitavaksi tätä Rakenneuudistus –hankkeen Kulttuurinmuutos –koulutuskokonaisuutta vuosina 2020 ja 2021.
- Kokemusosaamisen monipuolinen hyödyntäminen -osahankesuunnitelma on laadittu ja toteutus käynnistetty kokemusosaamisen resurssien ja tarpeiden selvityksellä yhteistyöverkostossa.
- Kokemusosaamisen koulutukseen osallistuu 7 henkilöä (ENTER –hankeyhteistyö)
- Nykytilan tarvekartoitus on tehty kokemusosaamisen tarpeesta sekä olemassaolevasta kokemusosaajien resurssista alueella.
- Työkäisten asiakasraati on konsultoinut Elintapavalmennuksen osahanketta.
- Sosiaalihuollon tietoperustaa ja tiedolla johtamisen edellytyksiä on vahvistettu hankkimalla käyttöön AVAIN –mittari, jonka käyttöä on aloitettu ensimmäisten pilottiasiakkaiden kanssa.
- Osallistutaan sosiaalihuollon asiakastietojen Kanta-palveluihin liittämisen valmistelutyöhön
- Osallistutaan Kansa-Koulu III -hankkeen kirjaamisiantuntijan ja kirjaamisvalmentajan kertauksen verkkokoulutuksien pilotointeihin.

Tulostavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 10/ 2020

- Soite 2.0 sote-keskus –osahankkeessa koulutuksen määrärahat supistuivat hyvin pieneksi hankesuunnitelman budjetin karsintavaiheessa. Koulutuksia tullaan järjestämään pienen budjetin mahdollisuuksien mukaan. Rakenneuudistus –hankkeessa toteutettava toimintakulttuurin muutuskoulutus kattaa koko Soiten toiminnan.
- Kokemusosaamisen monipuolinen hyödyntäminen on käynnistynyt ja etenee suunnitelman mukaisesti.
- Sosiaalihuollon tiedolla johtamisen edellytysten kehittäminen on voitu pitää hankesuunnitelmassa, kun AVAIN –mittari hankittiin ja integroitiin asiakastietojärjestelmään hankkeen ulkopuolella.
- Terveystieteiden vaikuttavuuden mittaamiseen mahdollista sovellusta ei voida hankkia, koska kyseinen määrärahaosuus jätettiin pois Rakenneuudistus –hankkeesta, kun rahoituspäätös oli huomattavasti pienempi kuin haettiin. Vaikuttavuuden arvioinnin mittarituloksien saaminen asiakastietojärjestelmästä voi olla mahdollista vasta sitten, kun käyttöön otetun ohjelman lisäosan ansiosta voidaan nähdä seurantavaikutuksia pidemmän seuranta-ajan jälkeen.
- Vaikuttavuuden mittaamisen tiedonkeruuseen ei toistaiseksi vielä ole toimivia menetelmiä sote-vastaanottopalveluihin, mutta niitä työstetään.

Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja prosessitavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 4 / 2021

- Toimintakulttuurin muutokseen valmentava Soite 2.0 –valmennus on käynnistynyt ja etenee mit-tavan koulutusohjelman kautta. Toteutus Rakenneuudistus –hankkeesta.

- Koulutushankintojen valmistelua on meneillään mm. aiheista: motivoiva haastattelu, asiakas- ja palveluohjaaminen, kotikuntoutumisen verkkokurssi ja elintapavalmennus. Tarvoitteena monialaiset ja –ammattilliset koulutusryhmät.
- ENTER –hankkeessa (ESR) valmisteltu Soiten kokemustoiminnan malli on valmis ja hyväksytty Soiten johtoryhmässä 11.5.2021. Malli on sovittu jalkautettavaksi Soiten kaikkiin palveluihin ja kehittämiseen. Kokemustoiminnan seurantamalli on vahvistettu. Palkkiokäytäntö on otettu käyttöön. Kokemusasiantuntija on mukana mm. elintapavalmennuksen ja Kestävä Soite –alihankkeiden kehittämisessä sekä LAVA- ja EVA-laadinnassa. Asiakasraadeista on 3 henkilöä Soite 2.0 –hankkeen ohjausryhmässä. Kokemusasiantuntija –yhteistyötä myös omais- ja perhehoitokeskuksen toiminnan vahvistaminen kaikenikäisille asiakkaille – osahankkeessa 4/2021 alkaen. Kokemuskeskuksen hankevalmistelu on sovittu syksyille 2021.
- Terveystieteiden tutkimuksessa on laadittu kansansairauksien seurannan vaikuttavuuden parantamiseksi hoitomalleja, joiden avulla voidaan parantaa potilaan kotimittauksen vaikuttavuutta sairauden seurannassa ja tasa-arvoistaa laboratorioseurantaa eri sairauksien seurannassa. Valmistelu sähköisen, reaaliaikaisen hoitosuunnitelman käyttöönottoon on aloitettu ja sovittu sen jatkokehittämisestä IT-yksikön kanssa.
- Aikuissosiaalityöstä osallistutaan THL:n Työikäisten asiakassuunnitelman käyttöönotto –pilottiin ja sosiaalipalvelujen vaikuttavuuden arvioinnin AVAIN -mittarin pilotointiin
- Sosiaalihuollon asiakastietojen Kanta-palveluihin liittämisen valmistelutyö etenee. Järjestetty ja suunniteltu lisää sosiaalihuollon kirjaamiskoulutuksia (Kansa-Koulu III –hankeyhteistyö)

Tulostavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 4 /2021

- Koulutuksia toteutetaan yhteistyössä Rakenneuudistus –hankkeen kanssa; toimintakulttuurin muutuskoulutus Soite 2.0 valmennus kattaa koko Soiten toiminnan
- Kokemusosaamisen monipuolinen hyödyntäminen tehostuu huomattavasti, kun kokemusosaamisen toimintamalli on vahvistettu Soiten toimintamalliksi
- Sosiaalihuollon tiedolla johtamisen edellytykset kohentunut huomattavasti, kun AVAIN –mittari on käytössä, sitä kehitetään tiedollajohtamisen työkaluna sekä seurantatietoja on käytettävissä
- Sosiaalihuollon Kanta- liittymisen valmistelu etenee suunnitellusti ja yhteistyössä UNA:n sosiaalihuollon hankkeen kanssa.
- Terveystieteiden tutkimuksen palvelujen laatua on varmistettu kehittämällä työkäytänteitä ja suunnittele- malla sähköisiä työvälineitä, jotka mahdollistavat palvelujen vaikuttavuuden arviointia

4. Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen

Hankkeen tulostavoitteet ja prosessitavoitteet

L. Päivitetään ja otetaan käyttöön paljon tukea tarvitsevien monipalveluprosessi

Kaste-hankkeessa maakuntaan laadittiin Paljon sote- palveluita tarvitsevan asiakkaan palveluprosessi, yhteistyössä Pohjois-Suomen kolmen muun maakunnan kanssa. PTT-malli jäi käyttöönottamatta, kun samaan ajankohtaan tuli Soiten käynnistysprojekti ja maakunnanlaajuisten palvelurakenteiden valmistelu. Nyt tämä monialaisen yhteistoiminnan malli päivitetään ja otetaan käyttöön. <http://www.sosiaali-kollega.fi/hankkeet/paljon-tukea-tarvitsevat/paljon-tukea-tarvitsevat/monialaisen-yhteistyon-abc>

M. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden työnjako ja tehtäväsisällöt selkiytetään ja sovitetaan moniammatilliseen tiimityöhön – ja integroitaviin prosesseihin sopiviksi

- järjestetään henkilökunnalle koulutuksia, vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön tuntemista ja ammattitehtävien yhteensovittamista näiden pohjalta
- sosiaalihuoltolain mukaisen sosiaalityön ja terveystieteiden tehtäväjako ja kirjaamiskäytännöt selkiytetään

Lähtötilanteen arvioinnin tulokset vuoden 2019 lopussa

- *Paljon tukea tarvitsevien asiakkaiden palveluprosessi PTT- asiakkaiden prosessi oli mallinnettu, mutta tätä mallia ei ollut otettu käyttöön. Käytössä ei ollut mitään muutakaan selkeää mallia, jolla tunnistaa monialaisesta yhteistyöstä hyötyvät asiakkaat, suunnitella ja yhteensovittaa eri sote-palveluita. Palvelujen vaikuttavuudesta ei ollut saatavana tietoa sosiaali- eikä terveydenhuollon palveluissa.*

Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja prosessitavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 10 / 2020

- *PTT- mallin käyttöönotto on suunnitteluvaiheessa.*
- *Vastaanottojen uudistuksessa on koulutettu henkilökuntaa ja suunniteltu uutta toimintamallia yhdessä henkilöstön kanssa kyseisille terveysasemille sopiviksi. Henkilöstöresurssia on kiinnitetty muutoksen läpiviemiseen sekä lääkäri- että hoitajapuolelta.*
- *Aikuissosiaalityön ja terveystieteiden sosiaalityöntekijöiden tehtäväjaon selvittämiseksi on käynnistetty asiakastilanteissa toteutettava pilotointi, jonka pohjalta tehtäväjaon linjauksia ja kirjaamista selkiytetään.*

Tulostavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 10 / 2020

- *PTT- mallin käyttöönotto on suunnitteluvaiheessa ja käyttöönoton valmistelu etenee monialaisessa yhteistyössä laadittavan suunnitelman mukaan.*
- *Sote-ammattihenkilöiden työnjaon ja tehtäväsisällöjen selkiyttäminen on edennyt kaikilta osin.*
- *Prosessitavoitteet etenevät pääosin hankesuunnitelman mukaisesti, mutta aikataulusta jäljessä. Osahankkeiden ja hankekokonaisuuden käynnistyminen on ollut tarpeen saada ensin käyntiin ja vasta vuodenvaihteessa on tullut sopiva aika paneutua PTT-prosessin päivittämiseen.*

Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja prosessitavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 4 / 2021

- *PTT-mallinnus on aloitettu ja työryhmät ovat kokoontuneet pohtimaan näiden potilaiden/asiakkaiden auttamisen merkitystä. Yhteistyön tarve on joka sektorilla tunnistettu näiden asiakkaiden/potilaiden osalta.*
- *Aikuissosiaalityön ja terveysosiaalityön tehtävänjakoa selkiytetään moniammatillisen tiimityöskentelyn kautta. Asiaa aletaan työstämään myös hyödyntämällä opiskelijoiden kehittämistehtävästä saatuja vastauksia (Yhteistyötarpeen kartoittaminen aikuissosiaalityön ja terveysosiaalityön välillä). Perusterveydenhuollossa tapahtuva sosiaalityö on selvitettävänä.*

Tulostavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 4 / 2021

- *PTT-mallinnus on aloitettu, monialainen työryhmä työstää Soitelle soveltuvaa PTT-prosessia. Prosessin valmistelua tehdään samanaikaisesti, kun eri peruspalveluissa on meneillään useita kehittämistoimenpiteitä. Tässä tilanteessa monialaisten prosessien valmistelulle on varattava riittävästi aikaa. Asiakkaiden näkemysten kysyminen prosessin eri vaiheisiin on tärkeää jatkossa.*
- *Aikuissosiaalityön ja terveysosiaalityön tehtävänjakoa selkiytetään moniammatillisen tiimityöskentelyn kautta. Lisäksi aletaan työstämään asiaa hyödyntämällä opiskelijoiden kehittämistehtävästä saatuja vastauksia (Yhteistyötarpeen kartoittaminen aikuissosiaalityön ja terveysosiaalityön välillä). Terveysosiaalityössä on yhteinen tehtäväkuvauus erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon työntekijöille. Tavoitteena laatia erilliset tehtäväkuvaukset. Perusterveydenhuollossa tapahtuva sosiaalityö on selvitettävänä.*

5. Kustannusten nousun hillitseminen

Hankkeen tulostavoitteet ja prosessitavoitteet

- L. Digitaalisten palvelujen lisääminen nopeuttaa ja tehostaa palvelujen saatavuutta.
- M. Ehkäisevien ja ennakkoivien palvelujen lisääminen tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, vähentäen vastaanottopalvelujen tarvetta.
- N. Ihmiset pääsevät entistä nopeammin tarviemansa hoidon ja palvelujen piiriin, ja korjaavien palvelujen ennenaikainen käyttö vähenee.
- O. Henkilöstöressurssien käyttö tehostuu; päällekkäinen työ vähenee (palveluneuvonta, palvelu- ja asiakasohjaus, hoito- palvelu- ja asiakassuunnitelmatyö).
- P. Palveluintegraatio tuottaa tarvittavat palvelut edullisemmin kuin ennen, varsinkin paljon palveluita tarvitsevien henkilöiden palveluissa.
- Q. Palvelujen laatu ja vaikuttavuus paranevat; tutkitut menetelmät, seurantamittarit, asiakas- ja kokemusosaminen hyötykäytössä.
- R. Perhehoito laajenee, mikä säästää palveluasumisen kustannuksia.
- S. Myötävaikuttaa laskusuuntaan maakunnan asukasluvuun suhteutettuja tarvevakioituja sote-kustannuksia

Tulostavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 10 / 2020

- *Koronatilanne häiritsee kaikkien tulosten arviointia, sillä monelta osin sote-palveluiden käyttö on korona-aikana muuttunut verrattuna normaaliin vuoteen.*
- *Asukkaan sähköisen asioinnin palvelut ovat monipuolistuneet. Asukas voi tehdä erilaisia ajanvarauksia enemmän ja hänellä on mahdollisuus viestiä terveydenhuollon ammattilaisen kanssa turvallisesti. Etävastaanotto -ratkaisu on otettu käyttöön ja koronasta johtuen sen käyttö on ollut erittäin aktiivista*

korona-aaltojen aikana. Digitaalisten asiointikertojen määrä ja osuus kaikista asiointikerroista on kasvanut.

- *Kokkolan vastaanottopalveluiden aloitettua uuden tiimimallin käyttöönoton, laski yhteispäivystyksen käyntimäärät (jo ennen koronapandemian alkua), ja tämä trendi on pysynyt. Vastaanottopalveluiden peittävyudessa emme ole saaneet nousua aikaan, mutta tämä johtunee siitä että koronan vuoksi ihmiset eivät ole hakeutuneet vastaanotolle samassa määrin kuin normaalisti – ei siis ole aiheutunut palvelujärjestelmän kapasiteetin vajeesta.*
- *Perhepalveluissa helmikuussa 2020 käynnistetty palveluohjaus yhden puhelun periaatteella ja siihen liitetty sähköisen palvelun Apu-nappi toiminta on jouduttanut asioiden käsittelyä. Perheet ja lasten ja perheiden kanssa työskentelevät ammattilaiset saavat aikaisempaa nopeammin asiansa käsiteltäväksi. Palvelu on kynnyksetön ja sinne voivat ottaa kaikki yhteyttä oman harkintansa mukaan. Palvelu on lisännyt moniammatillista asioiden käsittelyä ja nopeuttanut lasten ja perheiden avunsaantia. Kun asiat saadaan ratkaistua nopeammin ja mahdollisesti samassa neuvottelussa (Lapset puheeksi-menetelmä), niin se vapauttaa muita palvelupisteitä hoitamaan muita asiakkaita. Tarkemmin vaikutuksia esim. perheneuvonnan ja lasten- ja nuorten psykiatrisen hoidon jonoihin, voidaan arvioida pidemmällä aikavälillä.*
- *Ehkäiseviä ja ennakkoivia palveluja on käynnistetty ja kehitetään maakunnassa, mm. elintapavalmennus, kotikuntoutuminen, keskitetty etähoito, perhehoito, matalan kynnyksen ryhmätoiminta ja asumisneuvonta.*
- *Kotiin annettavien palveluiden kehittäminen purkamalla osastoilta sairaansijoja tuottaa pitkällä aikavälillä kustanushyötyä. Tähän liittyen on kevästä lähtien tehty kattavaa ennakkovaikutusten arviointityötä EVAa Lesti- ja Perhonjokilaaksojen alueelta. EVA antaa vahvan tietopohjan sekä toiminnallisesti ja taloudellisesti toimivia vaihtoehtoja päätöksenteon tueksi jatkossa.*

Tehdyt kehittämistoimenpiteet ja prosessitavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 4/2021

- *Osana Rakenneuudistus-hankkeen kehittämistyötä on laadittu Kestävä Soite –talouden tasapainottamishjelma sekä määritelty sille tavoitteet, strategiset painopisteet, kriittiset menestystekijät sekä ohjaavat periaatteet. Valmisteluprosessiin on osallistettu aktiivisesti eri toimijoita, mm. johto, poliittiset päättäjät ja henkilöstö. Valmistelua ja aikataulutusta on tehty yhteistyössä ulkopuolisen asiantuntijan kanssa.*
- *Osana Kestävän Soiten toimenpiteitä on monialaisena ja –toimijaisena yhteistyönä käynnistetty Neuvolaverkon lapsivaikutusten arviointi (LAVA) sekä valmisteltu moniammatillisten vastaanottopalvelujen tuottamisen vaikutusten ennakkoarvioinnin käynnistäminen sotekeskus-hankkeessa toteutettavan kehittämistyön tueksi.*

Tulostavoitteiden seurannan ja arvioinnin tulokset 4 / 2021

- *Edellä mainittujen palvelujen kehittämisen taloudellisia vaikutuksia sote- vastaanottopalvelujen tai raskaampien korjaavien palvelujen käytön vähentymiseen voidaan arvioida, kun seurantatietoja on käytettävissä pidemmältä aikajaksolta*